

Programare funcțională

Introducere în programarea funcțională folosind Haskell
C05

Claudia Chiriță

Denisa Diaconescu

Departamentul de Informatică, FMI, UB

Tipuri de date algebrice

Tipuri de date algebrice

Informal, un **tip de date algebric** este o combinație de

- tipuri sumă și
- tipuri produs

Tipuri sumă

În Haskell, tipul **Bool** este definit astfel:

```
data Bool = False | True
```

- **Bool** este **constructor de tip**
- **False** și **True** sunt **constructori de date**

Tipuri sumă

În Haskell, tipul **Bool** este definit astfel:

```
data Bool = False | True
```

- **Bool** este **constructor de tip**
- **False** și **True** sunt **constructori de date**

În mod similar, putem defini

```
data Season = Spring | Summer | Autumn | Winter
```

- **Season** este **constructor de tip**
- **Spring**, **Summer**, **Autumn** și **Winter** sunt **constructori de date**

Tipuri sumă

În Haskell, tipul **Bool** este definit astfel:

```
data Bool = False | True
```

- **Bool** este **constructor de tip**
- **False** și **True** sunt **constructori de date**

În mod similar, putem defini

```
data Season = Spring | Summer | Autumn | Winter
```

- **Season** este **constructor de tip**
- **Spring**, **Summer**, **Autumn** și **Winter** sunt **constructori de date**

Bool și **Season** sunt **tipuri de date sumă**, adică sunt definite prin **enumerarea alternativelor**.

Tipuri sumă: Bool

```
data Bool = False | True
```

Operațiile se definesc prin "pattern matching":

```
not :: Bool -> Bool
```

```
not False = True
```

```
not True = False
```

```
(&&), (||) :: Bool -> Bool -> Bool
```

```
False && q = False
```

```
True && q = q
```

```
False || q = q
```

```
True || q = True
```

Tipuri sumă: Season

```
data Season = Spring | Summer | Autumn | Winter

succesor :: Season -> Season
succesor Spring = Summer
succesor Summer = Autumn
succesor Autumn = Winter
succesor Winter = Spring

showSeason :: Season -> String
showSeason Spring = "Primavara"
showSeason Summer = "Vara"
showSeason Autumn = "Toamna"
showSeason Winter = "Iarna"
```

Tipuri produs

Problema. Să definim un tip de date care să aibă ca valori "puncte" cu două coordonate de tipuri oarecare.

data Point a b = Pt a b

- Point este **constructor de tip**
- Pt este **constructor de date**

Pentru a accesa componentele, definim proiecțiile:

pr1 :: Point a b -> a
pr1 (Pt x _) = x

pr2 :: Point a b -> b
pr2 (Pt _ y) = y

Point este un **tip de date produs**, definit prin **combinarea** tipurilor a și b.

Tipuri produs

```
data Point a b = Pt a b
```

```
Prelude> :t (Pt 1 "c")
(Pt 1 "c") :: Num a => Point a [Char]
```

```
Prelude> :t Pt
Pt :: a -> b -> Point a b
-- constructorul de date este o funcție
```

```
Prelude> :t (Pt 1)
(Pt 1) :: Num a => b -> Point a b
```

Se pot defini operații:

```
pointFlip :: Point a b -> Point b a
pointFlip (Pt x y) = Pt y x
```

Liste

```
data [a] = [] | a : [a]
```

Constructorii listelor sunt [] și : unde

```
[] :: [a]
```

```
(:) :: a -> [a] -> [a]
```

Tipuri de date definite recursiv

Declarația listelor ca tip de date algebric:

```
data List a = Nil  
            | Cons a (List a)
```

- **List** este **constructor de tip**
- Nil și Cons sunt **constructori de date**

Se pot defini operații:

```
append :: List a -> List a -> List a  
append Nil ys          = ys  
append (Cons x xs) ys = Cons x (append xs ys)
```

Tipuri de date algebrice

Tipurile de date algebrice se definesc folosind "operațiile" sumă și produs.

Forma generală:

$$\begin{aligned} \text{data } \text{Typename} &= \text{Cons}_1 \ t_{11} \dots t_{1k_1} \\ &\quad | \text{Cons}_2 \ t_{21} \dots t_{2k_2} \\ &\quad | \dots \\ &\quad | \text{Cons}_n \ t_{n1} \dots t_{nk_n} \end{aligned}$$

unde $k_1, \dots, k_n \geq 0$

- Se pot folosi tipuri sumă și tipuri produs.
- Se pot defini tipuri parametrizate.
- Se pot folosi definiții recursive.

Tipuri de date algebrice

Forma generală:

```
data Typename = Cons1 t11 ... t1k1
          | Cons2 t21 ... t2k2
          | ...
          | Consn tn1 ... tnkn
```

unde $k_1, \dots, k_n \geq 0$

Atenție! Alternativele trebuie să conțină **constructori**!

data StrInt = String | Int este **greșit**.

data StrInt = VS String | VI Int este corect.

[VI 1, VS "abc", VI 34, VI 0, VS "xyz"] :: [StrInt]

Tipuri de date algebrice - exemple

```
data Bool = False | True
```

```
data Season = Winter | Spring | Summer | Fall
```

```
data Shape = Circle Float | Rectangle Float Float
```

```
data Pair a b = Pair a b
```

-- constructorul de tip și cel de date pot să coincidă

```
data Exp = Lit Int | Add Exp Exp | Mul Exp Exp
```

```
data List a = Nil | Cons a (List a)
```

```
data Tree a = Empty | Leaf a | Branch (Tree a) (Tree a)
```

Exemplu: numerele naturale (Peano)

Declarație ca tip de date algebric

```
data Nat = Zero | Succ Nat
```

Adunarea:

```
(++) :: Nat -> Nat -> Nat
```

```
m +++ Zero      = m
```

```
m +++ (Succ n) = Succ (m +++ n)
```

Înmulțirea:

```
(***) :: Nat -> Nat -> Nat
```

```
m *** Zero      = Zero
```

```
m *** (Succ n) = (m *** n) +++ m
```

Quiz time!

<https://tinyurl.com/PF-C05-Quiz1>

Tipul Maybe

```
data Maybe a = Nothing | Just a

divide :: Int -> Int -> Maybe Int
divide n 0 = Nothing
divide n m = Just (n `div` m)
```

Tipul Maybe

```
data Maybe a = Nothing | Just a

divide :: Int -> Int -> Maybe Int
divide n 0 = Nothing
divide n m = Just (n `div` m)

safeHead :: [a] -> Maybe a
safeHead [] = Nothing
safeHead (x:xs) = Just x
```

Tipul Maybe

```
divide :: Int -> Int -> Maybe Int
divide n 0 = Nothing
divide n m = Just (n `div` m)

-- utilizare gresita
wrong :: Int -> Int -> Int
wrong n m = divide n m + 3

-- utilizare corecta
right :: Int -> Int -> Int
right n m = case divide n m of
              Nothing -> 3
              Just r -> r + 3
```

Tipul Either

```
data Either a b = Left a | Right b

mylist :: [Either Int String]
mylist = [Left 4, Left 1, Right "hello", Left 2,
          Right "ș", Right "world", Left 17]
```

O funcție care calculează suma elementelor întregi.

```
addints    :: [Either Int String] -> Int
addints    []           = 0
addints    (Left n : xs) = n + addints xs
addints    (Right s : xs) = addints xs

addints'   :: [Either Int String] -> Int
addints' xs = sum [n | Left n <- xs]
```

Tipul Either

```
data Either a b = Left a | Right b

mylist :: [Either Int String]
mylist = [Left 4, Left 1, Right "hello", Left 2,
          Right "a", Right "world", Left 17]
```

O funcție care întoarce concatenarea elementelor de tip **String**.

```
addstrs    :: [Either Int String] -> String
addstrs    []           = ""
addstrs    (Left n : xs) = addstrs xs
addstrs    (Right s : xs) = s ++ addstrs xs

addstrs'   :: [Either Int String] -> String
addstrs' xs = concat [s | Right s <- xs]
```

type

Cu **type** se pot redenumi tipuri deja existente.

```
type FirstName = String  
type LastName  = String  
type Age       = Int  
type Height    = Float  
type Phone     = String
```

```
data Person = Person FirstName LastName Age Height Phone
```

Proiectii

```
data Person = Person FirstName LastName Age Height Phone

firstName :: Person -> String
firstName (Person firstname _ _ _ _) = firstname

lastName :: Person -> String
lastName (Person _ lastname _ _ _ _) = lastname

age :: Person -> Int
age (Person _ _ age _ _) = age

height :: Person -> Float
height (Person _ _ _ height _) = height

phoneNumber :: Person -> String
phoneNumber (Person _ _ _ _ number) = number
```

Înregistrări

```
data Person = Person { firstName :: String
                      , lastName :: String
                      , age :: Int
                      , height :: Float
                      , phoneNumber :: String
                      }
```

Înregistrări

```
gigel = Person { firstName = "Gheorghe"  
                , lastName="Georgescu"  
                , age = 30, height = 192.3  
                , phoneNumber = "0798765432"  
}
```

- Putem folosi și pattern-matching
- Proiecțiile sunt definite automat

```
firstName :: Person -> String  
firstName gigel = "Gheorghe"
```

- Sintaxă specializată pentru actualizări

```
nextYear :: Person -> Person  
nextYear person = person { age = age person + 1 }
```

Înregistrări

```
data Person = Person { firstName :: String
                      , lastName :: String
                      , age :: Int
                      , height :: Float
                      , phoneNumber :: String
                    }
ionel = Person "Ion" "Ionescu" 20 175.2 "0712334567"

nextYear person = person { age = age person + 1 }
```

Prelude> nextYear ionel

No instance for (Show Person) arising from a use of
'print'

Deși toate definițiile sunt corecte, o valoare de tip Person nu poate fi afișată deoarece nu are o instanță a clasei Show.

Quiz time!

<https://tinyurl.com/PF-C05-Quiz2>

Pe săptămâna viitoare!